

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده بهداشت

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته اکولوژی انسانی

عنوان :

بررسی عوامل خطر بیماری های غیر واگیر در سلامتی خانم های ساکن روستاهای
شهرستان ایرانشهر

توسط: فاطمه سالاری

استاد راهنما: دکتر مجید آقاسی

استاد مشاور: دکتر محمد رضا بانیشی

سال تحصیلی ۹۷-۹۸

چکیده

سابقه و هدف: در طی سالیان اخیر، به دلیل تغییر شیوه‌های زندگی از حالت سنتی به حالت مدرن و صنعتی شدن جوامع و گذر اپیدمیولوژیک، عوامل خطر بیماری‌های غیرواگیر از قبیل مصرف دخانیات، اضافه وزن و چاقی، ابتلا به فشارخون بالا، تحرک بدنی ناکافی و مصرف غذاهای نامناسب که همگی ریشه در الگوی نامناسب زندگی دارد، افزایش یافته است. یافته‌های پژوهشی مبتنی بر مطالعات همه‌گیرشناسی نشان می‌دهد که بیماری‌های شایع در جهان بر اثر وجود برخی عوامل خطر زاست. به همین دلیل پژوهش حاضر به منظور بررسی عوامل خطر بیماری‌های غیر واگیر در سلامتی خانم‌های ساکن روستاهای شهرستان ایرانشهر انجام گرفته است.

مواد و روش‌ها: این مطالعه بر اساس رویکرد گام به گام پیشنهاد شده از سوی سازمان بهداشت جهانی در جمعیت ایرانی ساکن در روستاهای ایرانشهر انجام شده است. جامعه پژوهشی تمامی زنان روستایی ساکن شهرستان ایرانشهر تحت که نمونه‌های قابل دسترس نمونه گیر بودند. با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی سیستماتیک حدود ۶ درصد (حدود ۴۰ روستا) از ۶۶۶ روستای تحت پوشش انتخاب خواهند شد. با استفاده از پرسشنامه، داده‌های مربوط به مصرف دخانیات، تغذیه، تحرک بدنی، قد، وزن و فشارخون به روش مصاحبه و اندازه‌گیری جمع‌آوری و مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج: در این مطالعه بین فاکتورهای افسردگی، BMI بالا، فشارخون، فعالیت فیزیکی، مصرف قلیان، قند خون، مشکلات اقتصادی زنان سرپرست خانوار، مصرف میوه و سبزی رابطه و همبستگی وجود داشت ($p < 0.05$). ۹۰٫۵ درصد از زنان روستایی مصرف روزانه ۴۰۰ گرم سبزی داشتند و ۶۷ درصد آن‌ها دخانیات مصرف نکرده ۷۴٫۳ درصد زنان فعالیت فیزیکی کم (فعالیت بین ۴۰-۶۰۰ دقیقه در هفته) داشتند. بین افسردگی و مصرف سبزیجات ارتباط معنی دار مشاهده شد. در این مطالعه بین فاکتورهای فعالیت فیزیکی با شغل، قندخون، تعدادبچه، تحصیلات و مشکلات اقتصادی همبستگی وجود داشت ($p < 0.05$). همچنین بین مصرف سبزیجات با شغل، تحصیلات، مشکلات خانوادگی، کیفیت ساختمان و مشکلات اقتصادی و بین مصرف قلیان و قندخون ارتباط معنی داری مشاهده شد. در این مطالعه بین فاکتورهای فشارخون با افسردگی، سن، شغل، ازدواج تعدادبچه و سرپرست بودن زنان رابطه و همبستگی وجود داشت.

نتیجه گیری: در این بررسی مشخص شد عوامل مختلف محیطی و کیفیت زندگی زمینه ساز استقرار و ایجاد بیماری های غیرواگیر در روستاهای ایرانشهر بود. از آن جاکه عوامل خطر بررسی شده اثرات تجمعی بر یکدیگر دارند و تقریباً تمامی آنها ریشه در رفتارهای نامناسب دارند لذا با اصلاح این رفتارها و تغییر شیوه زندگی می توان از شیوع آنها کاست و به دنبال کاهش این عوامل خطر، بیماری های قلبی - عروقی، دیابت، بیماری های انسدادی ریه و سرطان ها کاهش خواهد یافت.

واژه کلیدی: زنان روستایی، عوامل خطر، بیماری های غیرواگیر، ایرانشهر

Abstract

Background: Over the years, due to changing lifestyles from traditional mode to modern and epidemiological trends, risk factors such as smoking, overweight and obesity, high blood pressure, insufficient body mobility, and poor food consumption, all rooted in the wrong pattern. the research findings based on Epidemiology studies show that the prevalent diseases in the universe are caused by some risk factors. due to this, the present study was conducted to investigate the risk factors of Noncommunicable diseases in the health of females in the villages of Iranshahr City.

Materials and Methods: This study was conducted based on the step-by-step approach proposed by the World Health Organization in the Iranian population living in Iranshahr villages. The research community of all rural women living in the city of Iranshahr under which available sampling samples were taken. Using systematic random sampling method, about 6% (about 40 villages) will be selected from 666 covered villages. using a questionnaire, data related to smoking, nutrition, physical mobility, height, weight and blood pressure were collected and analyzed.

Results: there was correlation between depression factors, high bmi, hypertension, physical activity, consumption of Hookah, blood sugar, economic problems, household supervisor women, fruit and vegetable consumption and correlation.

Conclusion: in this study, the various environmental factors and quality of life were the basis for the establishment and establishment of Noncommunicable diseases in the Iranshahr villages. since most of these risk factors have cumulative effects on each other, almost all of them are rooted in inappropriate behaviors, so by modifying these behaviors and changing lifestyles, they can be reduced and reduced to reduce these risk factors, cardiovascular disease, diabetes, chronic lung disease and cancers.

Keywords: women, risk factors, non - epidemic diseases.

Kerman University of Medical Sciences

Faculty of Health

In Partial Fulfilment of the Requirements for Degree MSc

Title:

**Evaluation of risk factors for non-communicable diseases on the health of
women living in villages in the city of Iranshahr**

By:

Fateme Salari

Supervisor:

Dr. Majid Aghasi

Advisor:

Dr. Mohhamadreza Banshi

Year:

2019

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

تحصیلات تکمیلی دانشگاه

بسمه تعالی

صور تجلسه دفاع از پایان نامه

تاریخ .....

شماره .....

پیوست .....

جلسه دفاعیه پایان نامه تحصیلی نامه خواهشمند است نظر خود را در خواهشمند است نظر خود را در مورد پایان نامه ارشد خانم فاطمه سالاری دانشجوی کارشناسی ارشد اکولوژی انسانی تحت عنوان " بررسی عوامل خطر بیماری های غیرواگیر در سلامتی خانم های ساکن روستاهای شهرستان ایرانشهر " به راهنمایی آقای دکتر مجید آقاسی اعلام نمائید در ساعت ۱۱/۳۰ روز دوشنبه مورخ ۹۸/۹/۱۱ با حضور اعضای محترم هیات داوران متشکل از:

سمت	نام و نام خانوادگی	امضا
الف: استاد(ان) راهنما	آقای دکتر مجید آقاسی	
ب: استاد(ان) مشاور	آقای دکتر محمدرضا بانثی	
ج: عضو هیات داوران (داخلی)	آقای مهندس احمد رجبی زاده	
د: عضو هیات داوران (خارجی)	خانم دکتر فرزانه ذوالعلی	
ه: نماینده تحصیلات تکمیلی	آقای دکتر وحیدرضا برهانی نژاد	

تشکیل گردید و ضمن ارزیابی به شرح پیوست با درجه ..... عالی
قرار گرفت.

PG14

۹۸-۹-۲۷